

Foto: AI

GRÆNSEPOSTEN

POLITIKEN

Søndre Skole
Viborg
november 2024
ID: 6832

DET ER VIGTIGT MED GODT "SPORTSMANSHIP" BÅDE PÅ BANEN OG SIDELINJEN. Laila Christensen, Formand for SIK Viborg. Foto: Agnes Riise-Espersen

ER ALT VIRKELIG TILLADT? Thit Kirkeby-Hinrup er sognepræst i Søndermarkskirken og mener at vi skal tilgive både os selv og hinanden
Foto: Emma Wulff

Trænere og dommere udsættes for vold og skældsord fra forældre

Flere og flere dommere og trænere oplever, at forældre til børn blander sig fra sidelinjen.

SPORT

JOHANNE MØLLER QVIST, AGNES RIISE-ESPERSEN OG AMALIE HEBSGAARD.

De 10 forældrebud.

Forældre på sidelinjen som råber og skrider at dommeren bliver mere og mere normalt. Forældre helt ned til U7 som begynder at skabe scener til fodboldkampe. Senest er en fodbolddommer til en U13 kamp på Sjælland blevet overfaldet og slået ned af en af spillerne. I følge DBU er tendensen stigende og de har derfor indført "De ti bud på forælder bud"

Her opfordrer DBU forældre til at man ikke siger træneren imod, når han/hun har taget en beslutning, forhold jer i ro på sidelinjen og lad børnene spille. Skab en gode stemning på fodboldbanen, og spørg

om kampen var spændende og ikke om resultat og vigtigst af alt husk det er børnene der spiller og ikke jer.

SIK formand opfordrer til "Sportsmanship" på sidelinjen.

Laila Christensen, formand for SIK Viborg, fortæller at hun synes at man godt må heppe på sit barn og være engageret i kampen, men man skal huske at spillerne spiller for at have det sjovt, og dem der træner gør det også for at have det sjovt. Man skal også huske at de er frivillige. Man må godt være oppe af køre, men man skal gøre det med værdighed. Hun har også selv oplevet, at den gang hun selv spillede håndbold, sad hun selv som spiller og tænkte over, hvordan en træner reagerede på kampen og syntes selv det var pinligt at se. Og hun syntes det var over hendes grænse. "Det er ikke mere rigtigt end forkert at vi alle sammen har forskellige meninger" fortæller Laila Christensen.

Det er ikke mere rigtigt end forkert, at vi alle sammen har forskellige meninger.

U14 træner genkender billedet.

Vi har også været i kontakt med Mikkel Kielsen, fodboldtræner for U14 drenge. Mikkel kan godt genkende billedet med forældre, der går over grænsen og blander sig i fodboldkampe. Han har prøvet at måtte bede forældre om at dæmpe sig eller gå et andet sted hen.

Han har f.eks. også oplevet, at nogen af hans spillere blev snakket grimt til af modstandernes spillere. Bagefter kampen tog han en snak med modstandernes træner, og fortalte episoden til deres træner, og forklarede at det var grænseoverskridende sprog. Dette førte til, at træneren efterfølgende tog en snak med sine spillere om god opførsel på banen.

DGI undersøgelse.

I en undersøgelse som DGI har lavet, undersøger de at mere end 9

ud af 10 medlemmer i idrætsforeninger, føler at de kan være sig selv blandt de andre medlemmer. Men blandt medlemmerne i idrætsforeningen er der 15 % af de voksne dog har oplevet grænseoverskridende episoder, som blandt andet har handlet om seksuel chikane og blive snakket grimt til og om. Det er DGI og Sex og Samfund, der har lavet undersøgelsen.

10 FORÆLDREBUD

- 1) Mød op til træning og kamp.
- 2) Forhold dig i ro på sidelinjen.
- 3) Ophold dig kun langs den ene sidelinje.
- 4) Respekter trænerens beslutning.
- 5) Respekter dommerens beslutning.
- 6) Skab god stemning ved kampene.
- 7) Spørg om kampen var spændende og sjov.
- 8) Sørg for godt og fornuftigt udstyr.
- 9) Bak op om holdets og klubbens arbejde.
- 10) Husk på at det er dit barn der spiller fodbold.

Her er pædofile og kriminelle velkomne

I kirken er alt tilladt og vi skal tilgive

RELIGION

EMMA WULFF, AGNES RIISE OG VICTORIA HILL

Vi har interviewet Thit som er præst i Søndermarks kirken.

Hvem lukker præsten ind i kirken?

Vi spurgte Thit, om der var grænser for hvem de lukkede ind i kirken, hun svarede at alle er velkomne i Den Danske Folkekirke uanset hvem det er. Vi spurgte også om hun ville lukke en kriminel ind og det ville hun gerne, bare de ikke stjæler noget eller dræber nogen.

Det vigtigste er at tilgive sig selv

Er der forskel på hendes mening som privat person?

Thit siger også, at hun ikke har nogen grænser mellem præst og privat person. Udover som privatperson kan hun være nødt til at tilgive personen flere gange. Hun mener også, at det vigtigste er, om man kan tilgive sig selv.

Dagens leder: Har vi nogle grænser?

Vi støder på grænser hele tiden, for alle har forskellige grænser. Nogle gange er det svært at vide, hvor langt man må gå før man møder den. Grænser afhænger på mange måder af vores alder, kultur, hvad vi gør og hvad og hvem vi er sammen med. Vi synes nogle gange, at der skal være flere grænser og andre gange færre. Med tøj er der nogle gange, hvor man kan gå lidt for langt, før man når grænsen og andre steder er der lidt for stramme regler. Nogle gange er der skoler der har regler for, at man skal have meget tøj på i skole. Det kan vi godt se problemet i. Nogle gange har folk lidt for lidt tøj på, men vi synes at man godt selv må vælge, hvad for noget tøj man har på. Der er også personlige grænser. Når man overskrider personlige grænser. Som f.eks. hoppe fra vipper eller stille sig op at fremlægge som den første person i klassen. Det er tit rart bagefter, og det er godt for folk at gøre det. Der er også nogle gange at folk har lidt for nemt ved at få deres grænser overskredet. Feks. når folk bliver stødt over, at det hedder målMAND eller kageMAND. Det er også nogle gange grænseoverskridende. Det er nogle gange, at man kan synes det er sjovt, når man overtræder nogens grænser og at de så begynder at reagere mærkeligt. Det kan og så være sjovt for andre, når man har forskellige grænser i forhold til hvad man vil gøre. For nogen springer man bare ud af vippet ned i vandet, for andre kan det tage lang tid. Men når man så har hoppet, og man var bange, er det for det meste rart. Så der er altså mange forskellige grænser og nogle er det meningen man skal overskride andre må gerne blive. f.eks. hvis du prøver at hoppe ud fra en klippe uden sikkerhed, så er det godt at du har en grænse, ellers ville du jo dø. Men hvis det nu er, at du ikke tør at tage en zipline, som er sikker, så er det en grænse, der skal overskrides.

Skrevet af Tobias Lybæk og William Stoltz
Tobias Lybæk Sieg og William kongshaug stoltz

Sultana Hamid bor i Viborg, men flygtede fra krigen i Syrien

Sultana Hamid flygtede i 2016 fra Syrien til Danmark. Hun krydsede mange grænser - både landegrænser og personlige grænser. Vi har fået lov til at snakke med hende og fortælle hendes historie.

PORTRÆT

BORYS KACPER AUGUSTYNEWICZ, TOBIAS LYBÆK SIEG OG MIKKEL AMDI KJELLERUP

Hvorfor har du været nødt til at flygte over grænser fra Syrien til Danmark?
Vi blev nødt til at flygte fra Syrien, da der var krig, og min mand var journalist, hvilket var meget farligt

i Syrien (hvis man skriver noget i mod dem der styrer, er man i fare).

Hvor gammel var du og dine børn da du flygtede?
Jeg var 29 år, mine tre døtre var 11, 10 og 6, og min søn var 3 år gammel.

Hvordan flygtede/rejste du fra Syrien?
Vi gik i 5 timer over grænsen fra Syrien til Tyrkiet, og fløj så fra Tyrkiet til Danmark.

Hvad oplevede du under flugten?
Frygt. Jeg var meget bange for, at vi ville blive skudt på fra tyrkerne, og jeg var meget bange for, at der ville ske noget med mine børn, da jeg var alene med fire børn.

Hvad var det værste ved at flygte?
At forlade mit land, og bosætte mig et fremmed sted, jeg ikke vidste så meget om.

Har du nogen af dine ting med fra Syrien?
Ingenting. Da vi skulle gå hele vejen over grænsen, kunne jeg ikke tage noget med.

Hvad for nogle lande flygtede du igennem?
Kun Tyrkiet.

Hvordan var det, da du kom til Danmark?
Sikkerhed, ro og glæde. Vi var endelig ude af konstant fare, og vi blev endelig samlet som familie, efter at være separeret i et år.

Hvad er den største forskel mellem Danmark og Syrien?
Der er meget forskel, men de største forskelle er nok kultur, vejrforhold og rutiner. Man bor ikke længere så tæt på familie, og der er en anderledes kultur end den i Syrien, som var lidt svær at vende sig til.

Hvad var det bedste ved Syrien?
Familien, tilknytninger og det

sociale liv. Alle kender hinanden og man bor ofte meget tæt på hele sin familie.

Hvad er det bedste ved Danmark?
Ytringsfrihed og kønsligestilling. Alle kan sige deres mening, og man har lov til at udtrykke sig selv.

Havde du et job i Syrien?
Ja, jeg var musiklærer i folkeskolen.

FAKTA

Krigen i Syrien startede i 2011. Omkring 13 millioner syrere flygtede fra deres hjemland. Mange flygtede fordi de var bange for at dø. Man mener at 400.000 mennesker er blevet slået ihjel i Syrien. I følge Danmarks Statistik er der omkring 35.000 syrere i Danmark.

PÅ FLUGT Sultana Hamid flygtede fra krigen i Syrien alene med sine fire børn Foto: Mikkel Amdi Kjellerup

MATAS Selma arbejder til dagligt i Matas Foto: Klara Sido

Tiktok trends smitter af på børns forbrug af makeup

Flere og flere børn bruger makeup. Men er der egentlig grænser for, hvor gammel man skal være for at bruge makeup?

MAKE UP

TANIA PHOGAT, SOFIE NGYUEN OG KLARA SIDO.

Sephora Kids

Når man sidder på de sociale medier, støder man ofte på børn helt ned til 10 års alderen, som bruger makeup og dyre hudplejeprodukter. På Tiktok hitter fænomenet "Sephora kids". "Sephora Kids" er børn, der bruger produkter fra Sephora, mens de filmer. Filmene har mange likes og bliver set af børn og unge over hele verden. En film kan f.eks. vise piger på 8-10 år sige "Lets go shopping" og så ellers gå amok i make-up inden hun skal i

skole. Hun lægger dyre make-up produkter og bruger parfume, mens de filmer. Det ligner små voksne der gør klar til galla.

Hvordan står det egentlig til i Danmark?

Vi har sat os for at blive klogere på, om børn og Makeup er et problem i Danmark. Vi har talt med Selma fra Matas i Sct. Mathias centeret. Selma fortæller, at der kommer folk i alle aldre i Matas, fx børn der er 13-14 år og ældre damer. Selma var faktisk også meget lille, da hun begyndt at brug makeup. Faktisk stjal hun sin mors makeup, og hun fandt en kærlighed for det kreative derfra. Selma synes, at det skal være ens eget valg eller forældrenes valg, hvornår man begynder at bruge makeup, men man kan sige ren ingrediensmæssigt og aktivtetsmæssigt siger man faktisk, at man skal være 18-20 år. Men hvorfor er det egentligt bedst, at man bruger makeup når man er den alder? Ja men det er fordi, at der er nogen aktive ingredienser som for eksempel en pige på 10 år's hud ikke kan tåle eller har behov for.

Man skal heller ikke gå ind og forstyrre noget i ph værdien.

Selma fortæller os også, at de har et regelsæt, om at de anbefaler både alderen og at de skal have forældrene med. Vi sælger også noget til unge piger, der ikke har forældrene med, men vi vejleder og rådgiver, at de gerne skal have forældrene med. Vi spurgte også Selma, om hun kunne se en udvikling af børn der begynder med at brug makeup? Og hun svarede "Det kan jeg! Men jeg tror også at det har noget med sociale medier at gøre fx TikTok og Instagram og andre sociale medier."

Hvis ens hud er problemløs, så skal man heller ikke ind og lave det til et problem!

Skal der være en aldersgrænse på energidrikke?

ENERGIDRIKKE. I Netto er der ingen aldersgrænse for at købe energidrikke.

Foto: Sebastian Poulsen.

Der findes ingen regler for aldersgrænser på energidrikke. Nogle butikker har frivilligt lavet en aldersgrænse og nogle skoler har også regler om energidrikke.

ENERGIDRIK.

SEBASTIAN POULSEN OG VALDEMAR KOCH-PALMGREN.

Unge drikker energidrik.

Monster, RedBull, FaxeKondi Booster og Bolt er kendte navne på populære energidrikke. Der bliver solgt 11 millioner liter energidrik om året i Danmark. I år kan man også få en julekalender med energidrik. Med den får man nærmest syv gange så meget energidrik end det der bliver anbefalet af Fødevarestyrelsen. Der er mange folk, der drikker energidrik på socialmedier. De viser når der kommer nye energidrikke ud og har f.eks. store køleskabe fyldt med energidrik.

Energidrik er ikke velkommen på skolen.

På Søndre Skole har skolelederen Jens Lange sagt, at man ikke må have energidrik på skolen for de har haft nogen episoder, hvor der var mange der havde energidrikke på skolen. Skolelederen Jens Lange gjorde det også fordi Fødevarestyrelsen anbefaler, at man ikke drikker energidrikke for det kan gøre, at man ikke får nok søvn og man ikke kan koncentrere sig i skolen. Jens fortæller desuden, at det ikke er længere er et stort problem med energidrikke på skolen. Har en elev alligevel en energidrik med i skole, så konfiskerer læreren den.

Vi spurgte også Jens, om han selv drak energidrik da han var ung. Hertil svarede han, at det ikke rigtig fandtes dengang han var ung. Han drak i stedet cola og spiste wienerbrød. I dag drikker han kaffe, men ikke efter kl. 15. Så kan han nemlig ikke sove.

Jens Lange er skoleleder på Søndre Skole. Han drikker meget kaffe, men kun før klokken 15:00 ellers har han problemer med at sove Foto: Sebastian Poulsen

Regler i Danmark

I Danmark er der ikke en aldersgrænse for energidrikke. Der er mange unge, der drikker dem selv om det ikke er godt for kroppen. Fødevarestyrelsen anbefaler at børn og unge maksimalt drikker 0,5 liter cola eller energidrikke med høj koffein indhold og med høj sukker indhold om ugen.

I 2018 var Lidl den første butik der fik en aldersgrænse på salg af energidrik. I Lidl skal man være 16 år for at købe energidrik. Coop bakker op om aldersgrænsen på 16 år.

Derfor er energidrikke ikke for børn.

Energidrikke er i følge Fødevarestyrelsen skadeligt. Det gør børn og unge urolige, irritable og giver koncentrationsbesvær. Det kan også give hovedpine, mavesmerter og kvalme.

SLUK TØRSTEN I VAND

Fødevarestyrelsen anbefaler at man max drikker 0,5 liter cola eller energidrik om ugen. Man skal i stedet drikke vand.

Foto: Klara Sido

Voxpop: Aldersgrænse på sociale medier

Navn: Lærke Kragh Sand
Alder: 13 år
Job: Skoleelev og fritidsjob i MID Hobby
Hvad synes du om, at man har en aldersgrænse på 13 år på de sociale medier?
Der er jo alligevel ingen der overholder dem. Der et fint nok, så helt små børn ikke bruger det.

Navn: Tuyen Dang
Alder: 42 år
Job: Operatør på Grundfos
Hvad synes du om, at man har en aldersgrænse på 13 år på de sociale medier? 13 år en fin alder. Men forældrene skal stadig holde øje med, hvad de ser.

Navn: Mikkel Nørgaard
Alder: 21 år
Job: Studerende og karate-træner
Hvad synes du om, at man har en aldersgrænse på 13 år på de sociale medier? Det er som udgangspunkt en god ting. Måske det er lidt for lavt sat. Man er ikke helt færdigbagt i hovedet som 13 årig.

Navn: Martin Qvist
Alder: 44 år
Job: Lagerchef
Hvad synes du om, at man har en aldersgrænse på 13 år på de sociale medier? Jeg synes det er en fin ide.

Navn: Anne
Alder: 43 år
Job: Indehaver af træningsfirma
Hvad synes du om, at man har en aldersgrænse på 13 år på de sociale medier? Jeg synes det er godt. Jeg har selv en søn på snart 11 år og tænker, han ikke er gammel nok endnu. Der sker mange ting der inde, som man ikke helt kan hold øje med. Det er rigtig fint at der er en aldersgrænse.

HEAVYMETAL Bjørn har næsten spillet i heavymetal bandet IOTUNN i 15 år. De har spillet mange steder f.eks. Det caribiske hav og Tyskland. Foto: Privatfoto af Bjørn Wind Andersen

Der kommer flere grænser på sproget pga. krænkelser hver dag. Men i musik er der ingen.

KULTUR.

WILLIAM STOLTZ OG SIMON NØRGAARD CHRISTENSEN.

Har musik ændret sig for meget?
Du hører nok tit musik, som mange andre også gør. Musik før plejede jo at bestå af fysiske instrumenter. Fx i et orkester er der violin, bas, fløjte og trompet. Sproget var også mere ordentligt, end det er i dag. Hvis du nu spørger ældre mennesker i dag, vil de nok sige, at de fleste nye sange er voldelige,

eller at de bander for meget. Sange kan jo handle om mange ting, alt efter hvilken periode man er i, som hvilket år eller årstid det er. Engang var det meget klassiske kærlighedssange. De kan handle om alt muligt forskelligt; det kan være lykkelig eller ulykkelig kærlighed. Og i julen er det gamle, eller klassiske julesange. Næsten alle kender jo "Last Christmas" og "All I Want for Christmas," fordi de engang var gode, og er blevet klassikere. Men der har jo altid været julesange, og det har også været jazz. Jazz kunne være sang, men også bare sjove og underlige lyde og ord, man satte sammen. Men i dag er teksterne anderledes. Hvis du nu hører Central Cee, så er der jo ingen af hans sange, som nogensinde vil blive en klassiker. I dag består teksterne også af noget helt andet, end de plejede før i tiden. Der er også stadig nogen, der laver klassisk

musik, mens nogen synger, eller mere rapper om at være utro, eller de sviner hinanden til i diss battles.

Bjørn har to liv - ét som lærervikar og ét som trommeslager i IOUTNN Foto: Privatfoto af Bjørn Wind Andersen

Er der grænser for rap/hiphop-genrens tekster?
Nu er der mange forskellige genrer inden for musikens verden, men den, som nok er mest populær, er rap, eller hiphop. Det har været hiphop, der har været det mest

populære i lang tid. Rap er ligesom en genre, der hører under hiphop. I rap er der ofte mange grimme ord. Nogle gange kan man ikke høre dem, og andre gange bliver de næsten råbt ind i ørerne på en. Rappere som Kanye West, 21 Savage, Travis Scott og Eminem er verdens kendte rappere, men de bruger også grimme ord samt racistiske og sexistiske ord i nogle af deres tekster. Men bare fordi det er i teksten, betyder det så ikke, at de mener det? Eller hvad? Nogen skriver skældsord i tekster, alt efter hvilken sang det er, og hvilken rapper eller musiker der skriver den. Hvis det er drillmusik, som du måske kender. Hvis ikke, så er det en barsk, eller hårdere form for rap. Nogen siger også, at genren drill giver folk, især i London, større tendens til knivstikkeri. Inden for drillgenren kender du nok nogle af dem som Pop Smoke, Lil Durk eller

Björn Wind Andersen

Central Cee. Central Cees top-5 lige nu er 1: BAND4BAND, 2: Did It First, 3: Sprinter, 4: Doja, 5: Gen Z Luv. Og der er bandeord i alle sammen. Men behøver der være skældsord i rap eller drill? Der er nogen, der siger, at skældsord skal være i musik, og andre der ikke vil have det. Sådan som drill består jo meget af skældsord, så der er nok mange, som synes, der skal være skældsord i drill.

IOTUNN

Vi har interviewet Bjørn Wind Andersen, som er i et heavy metal band. Vi har spurgt ham, hvad han synes om musikken i dag, og hvordan de selv spiller musik. Hvis du vil høre mere fra hans band, så søg på "IOTUNN" på den platform, du ellers hører musik på.

Jeg synes, at mange rap- og popsange handler om nogle overfladiske ting; at være rig, have et dyrt ur, at hævde sig selv uden en god grund. Jeg synes meget bedre om tekster, der handler om reelle ting i verden, eller tekster der skaber store billeder, eller der handler om at være god ved sine medmennesker og lignende.

Bjørn som vikar og rockmusiker
Bjørn og Jesper startede bandet "IOTUNN" for næsten femten år siden. Vi har interviewet Bjørn om, hvad han synes om sproget i musik og om, hvordan det er at spille i et rockband. Han synes, det er okay,

at der er skældsord i sange/rap, så længe budskabet er godt nok. Han har dog en grænse i forhold til sit eget musik.
"Hvis der, som eksempel, blev skrevet tekster der hylder forfærdelige ting, opildner til vold, var stærkt religiøse eller lignende, så ville jeg ikke kunne sige god for det." siger Bjørn i vores interview
IOTUNN (bandet Bjørn er medlem af) synger mest om fantasi, som handler om noget, der sker i verden. Han sagde også, at der er klare grænser for, hvad de ville sige med deres sange.

HEAVY METAL VIKAR

Bjørn Wind Andersen er Trommeslager i rock-bandet IOTUNN og vikar på Søndre Skole. han har spillet mange steder i verden bla. det Caribiske hav, Norge, Holland, Tyskland og Danmark. De to forskellige jobs kræver forskellige grænser i forhold til sprogbrug.

Foto: Aaron Arthur

Voxpop: Grænse for tatoveringer?

Navn: Emmanuel Arthur
Alder: 42 år
Job: Jeg er en forsker i jord fysik.
Hvor er grænsen for, hvor mange tatoveringer du vil have?
Nul! Fordi jeg synes, at smerten ikke a vær at gå igennem

Navn: Johan Viuff
Alder: 29
Job: lærer, tjener og bartender
Hvor er grænsen for, hvor mange tatoveringer du vil have?
Jeg tror min grænse vil være på mine hænder, hals og ansigt. Jeg syntes at det kan godt se voldsomt ud.

Navn: Gladys Arthur
Alder. 40 år
Job: Social og sundhedsassistent
Hvor er grænsen for, hvor mange tatoveringer du vil have? Hvis jeg nogensinde skulle have en tatovering, så skulle det være en der betød noget

Navn: Peter Koch Palmgren
Alder: 54 år
Job: Soldat
Hvor er grænsen for, hvor mange tatoveringer du vil have? Jeg har ingen grænser for hvor mange tatoveringer jeg vil have. Jeg har en på min skulder og to på benet

Navn: Jack Bang Pedersen
Alder: 36 år
Job: Cykelmekaniker
Hvor er grænsen for, hvor mange tatoveringer du vil have? Jeg har selv tatovering på begge arme samt den ene hånd. Grænsen må være op til den enkelte. Personligt synes jeg at mankan have tatoveringer på hele kroppen. Ansigtet er dog et sted, jeg aldrig selv ville lade mig tatovere.

AGNES VISER BLÅ VREDE FREM Agnes var til at starte med skeptisk overfor bogen, da hendes dansklærer præsenterede den, men hun endte med at elske den Foto: Amalie Hebsgaard

Fra krig til asyl - drengen Malik skal krydse grænser for at finde fred

Den afghanske dreng Malik bliver nødt til at flygte og krydse grænser for at komme væk fra Afghanistan. Sissel Bergfjord har skrevet bogen Blå Vrede om Maliks flugt og ophold i Danmark

ANMELDELSE

AGNES RIISE-ESPERSEN, JOHANNE MØLLER QVIST OG AMALIE HEBSGAARD

Blå Vrede af Sissel Bjergfjord
Ungdomsroman

Hvis du leder efter en bog til at læse i fritiden synes vi at Blå vrede er en god bog at læse. Bogen handler om den afghanske dreng Malik.

Malik er tvunget til at krydse grænser. Både fysiske grænser og personlige grænser. Bogen er interessant og anderledes, men sommetider kan den også være lidt trist og dyster. Hvis det er noget for dig, burde du læse denne bog.

Malik og hans familie kommer fra Afghanistan, hvor der er udbrudt krig. Malik er en ung dreng, som sammen med hans familie bliver nødt til at flygte til Danmark. I Afghanistan bor hans bedste ven Chajoo som han bliver nødt til at efterlade sammen med sin farmor. I starten af bogen hører vi Malik, som fortæller, hvordan hans bror var blevet dræbt, det var også en grund til de skulle flygte. På vejen til Danmark bliver de nødt til at smugle sig ved hjælp af en lastvogn, i lastvognen var der ikke meget plads. Der var mange mennesker til den lille plads, der var i vognen. Det tog mange dage at komme fra Afghanistan til Danmark. I lastvognen er der et søskendepar, som Malik får øje på. Søsteren og han kommer til at tænke på deres

baggrund.

Da de ankommer til den Dansk-tyske grænse, bliver Malik og hans far adskilt fra hans mor og lillesøster. De møder hinanden igen, når de ankommer på asylcenteret. Moren har nu et blåt mærke på hendes kindben, man får ikke af vide, hvordan hun har fået mærket. Hvis du vil finde ud af mere, må du selv læse bogen.

Bogen henvender sig til unge på 12-18 år. Den er skrevet med et ok nemt sprog. Den er spændende og man får lyst til at læse mere.

Vi kan klart anbefale bogen!

FAKTA

Krigen i Afghanistan startede i 2001. Man mener at omkring 5 millioner mennesker har været nødt til at flygte og krydse grænser for at komme væk fra krigen.

FANS AMOK Tobias, Mikkel K og William var boldrenge på stadion, da VFF fans gik amok Foto: Mikkel Pedersen

Grænseløse VFF fans

I sommeren 2023 gik fans fra VFF amok og fik livstidskarantæne fra stadion. Børn oplevede optøjerne på nærmest hold.

SPORT

SKREVET AF MIKKEL PEDERSEN OG LUKAS SALMONSEN

Fans amok

Fans er en stor del af sport fordi de er med til at skabe stemning. Vi vil gå så langt som at sige, at et hold klarer sig bedre hvis de har mange fans.

Mange klubber har fanklubber. VFF har en fanklub der hedder Shamrocks Ultra. Shamrocks Ultra er med til alle kampe og holder til på sydtribunen på stadion. De er altid klædt i grønt tøj. Når man ser dem på stadion er de vilde. De råber meget og nogen tager romerlys med.

Vi har snakket med Tobias Lybæk, William Stoltz og Mikkel Amdi. De tre drenge var bolddrenge under kampen mellem FCM og VFF i juni 2023. FCM er VFFs ærkefjender. Under kampen førte FCM og fansene fra Shamrocks Ultra blev sure. Drengene oplevede på allernærmeste hold, hvordan fansene gik over grænsen.

sydtribunen. Det så vildt ud, da fansene rullede ned ad trapperne og slog hinanden. Vi blev lidt forskrækkede". William og Mikkel nikker og synes det var langt over grænsen.

En spiller blev næsten ramt af et kanonslag og dommeren måtte afbryde kampen. Efterfølgende er kampen blev omtalt som en skandalekamp.

Dom

FCM endte med at vinde og man fandt ud af, hvem der kastede kanonslag efter spillerne. Personen gik så meget over grænsen, at han har fået forbud mod at komme på stadion.

VFFS HISTORIE

Viborg FF blev stiftet i 1896. De spiller deres hjemme bane kampe på Energi Viborg Arena. Der kan være omkring 10000 tilskuere. klubbens farver er grønne og hvide farverspiller. VFF har vundet mesterskabet to gange sidst i 1999. De har også vundet pokalen en gang. Klubben er god til at finde unge talenter og har stærke rødder i lokalområdet. Med en loyal fanskare og et målrettet træner-team prøver viborg ff at komme tilbage i toppen af dansk fodbold de vil både præstere på banen og styrke fodboldmiljøet lokalt

VFF fans i grønt tøj klar til at heppe på fodbold Foto: Jens Dresling, Ritzau

“

Jeg var bolddreng ned ved sydtribunen. Det så vildt ud, da fansene rullede ned ad trapperne og slog hinanden. Vi blev lidt forskrækkede.

De fortæller, at der blev kastet kanonslag og tændt romerlys. Fansene på sydtribunen begyndte at slå mod hinanden. Tobias fortæller: "Jeg var bolddreng ned ved

SHOP AMOK Her er en typisk dansker der handler ved grænsen
Foto: Jens Dresling, Ritzau

Grænsehandel går amok

Danskere handler for mange penge i butikken Fleggaard. De handler slik, sodavand, spiritus osv.

GRÆNSEHANDEL

MIKKEL AMDI KJELLERUP, BORYS KACPER AUGUSTYNEWICZ OG TOBIAS LYBÆK SIEG

De mest populære varer folk køber ved grænsen er slik, sodavand og spiritus. Mange mennesker besøger grænsebutikker for at finde gode tilbud. Det er især slik og sodavand, der tiltrækker købere, fordi grænsebutikker ofte er billigere end i de danske butikker. Selvom man ikke altid kan se det på folk, så køber mange store mængder af disse varer, når de handler. En af de mest besøgte grænsebutikker er Fleggaard. Mange vælger at handle der, fordi den ligger tæt-

test på grænsen, og det gør det lettere at få varer, da man ikke skal køre så langt for at komme dertil, og man kan finde mange forskellige varer. Vi har spurgt Peter Nielsen (pædagog og 56 år), hvor ofte og hvor meget han handler ved grænsen. "Jeg handler kun ved grænsen, når jeg er tæt på. Ellers er det ikke det værd, fordi benzin koster penge, når man skal køre 400 km. Sidst jeg var der, brugte jeg 1500 kr. og det synes jeg er helt normalt".

FAKTA

Der bruges typisk mellem 1-2000 kr. pr person ved grænsen. 60% af danskerne handler ved grænsen. Danskere køber omkring 95 millioner liter sodavand, 50 millioner liter øl, 8000 ton slik og 5000 ton chokolade. 1,2 millioner husstande handler ved grænsen mindst en gang om året. Næsten 340000 husstande køber illegalt indførte nydelsesmidler.

Tøjet i folkeskolen gør lærerne i tvivl

Skoleelevers påklædning kan udfordre lærerne. Men er der egentlig regler og hvad tænker og gør lærerne?

KULTUR

EMMA WULFF OG VICTORIA HILL.

Moden kan udfordre på skolerne

Moden ændrer sig hele tiden og det bliver vigtigere og vigtigere at have det rigtige tøj på, men hvad hvis det rigtige tøj er imod skolens regler? Det har vi undersøgt nærmere.

Vi har snakket med Susanne Fisker, hun er en af de ældre lærere på Søndre Skole i Viborg. Vi spurgte hende om hun havde grænser for påklædning i skolen, til det svarede hun ja. Hun synes, at man skal være anstændigt klædt, når man kommer i skole. Med det mener hun, at huller i trøjen og for korte bukser er okay, men man må f.eks. ikke tage en bikini på i skole.

Susanne fortæller, at hun har en kollega, der har været nød til at fortælle hendes elev, at hun skulle tage en trøje på, fordi man kunne se for meget af hendes brystparti.

Vi spurgte Susanne om, hvad hun ville gøre, hvis hun oplevede nogen der havde

grænseoverskridende tøj på. Hun svarede, at hun ville forsøge at få personen til at tage en trøje på.

Er der egentligt regler for tøjet i folkeskolen?

I jagten på grænser for påklædning i skolen, har vi også talt med skolechefen i Viborg Kommune Hasse Valdemar Mortensen. Hasse fortæller, at der ikke er nogen regler for påklædning i skolerne, men hvis lærerne oplever noget grænseoverskridende, så må de gerne bede dem om at tage en trøje på eller gå hjem og skifte.

Pige i crop top. Foto: pixabay.com

Skoleuniform go eller no go?

Vi spurgte både Hasse og Susanne, om de synes skoleuniformer ville være en god ide. De havde begge to delte meninger. Susanne fortæller, at det kunne være en god ide, fordi så ville alle se ens ud i tøjet og så var der ikke nogen der kunne blive mobbet hvis de f.eks. ikke havde råd til mærketøj. Men på den anden side, synes hun det er fedt, at man har lov til at udtrykke sig gennem sit tøj, og det synes hun ikke, at man skal lave om på. Hasse synes ikke, at man skal have skoleuniform, men han kunne stadig godt se det gode i det.

Hvor går grænsen i følge lærerne?

Susanne synes, at racistiske statements og tøj der viser meget hud f.eks. meget korte crop tops og meget små shorts er over grænsen. Men at vise lidt mave på en varm sommer dag, er helt okay. Hun synes ikke, det ville være okay at komme i noget tøj som kan udtrykke noget seksuelt.

Jeg er ikke sikker på, at jeg ville sige noget, hvis I sad her i en croptop. Grænsen kan godt være lidt flydende.

Er 9.klassernes kostume over grænsen?

Hvert år holder 9.klasserne sidste skoledag, hvor de klæder sig ud og kaster med karameller. Men er deres kostumer over grænsen eller sender de dårlige signaler til de mindre børn? Vi spurgte Susanne om, hvad hun tænker om deres kostumer. Hun synes, at nogen af deres kostumer kan være lidt for korte eller udstråle noget seksuelt og det bryder hun sig ikke om. Hun synes også, at de fleste kostumer er rigtig sjove og er helt okay, men der er også nogen, som bruger mange penge på det og det er nok ikke helt nødvendigt. Hun bryder sig heller ikke om, at folk klæder sig ud som terrorister.

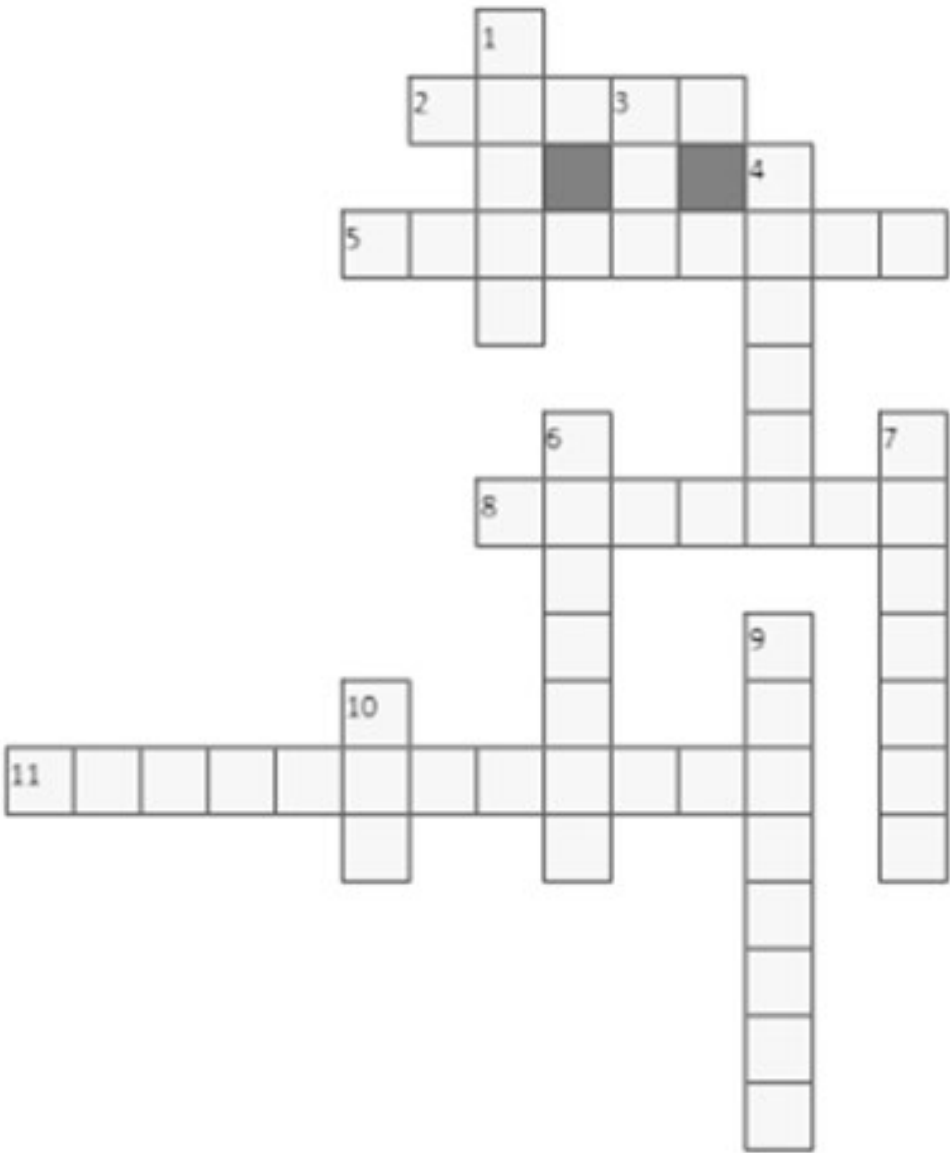
FORBUD GIK GALT

På Firehøjeskolen mellem Bredsten og Vandel i Vejle Kommune blev croptops gjort forbudt. Det holdte dog kun i én uge. De ville heller gå dialogens vej i stedet for regler, beslutningen blev truffet udenom skolebestyrelsen. En samlet bestyrelse besluttede forbuddet skulle afskaffes.

UNGES TØJ KAN SÆTTE LÆRERNE I DILEMMAER. Susanne kigger på forskellige outfits. Hun vurderer hvilke outfits der er overgrænsen. Foto: Victoria Hill

Krydsord. Kan du huske avisen?

Vandret

- 2. Jens Lange drikker ikke energidrik hvad drikker han så
- 5. hvad for en vff fan gruppe kan man læs om
- 8. hvad hedder læreren på side 7
- 11. hvad kan man læs om i ene af voxpops

Lodret

- 1. hvad for en butik udtaler sig om grænser for børn og makeup
- 3. hvor mange hjerter for boganmeldelse
- 4. hvad hedder det band som Bjørn Wind Andersen spiller i?
- 6. Hvem kan man læs om på side 2
- 7. hvilke energidrik finder du på side 3
- 9. hvem går over grænsen når de ser deres børne spille fodbold
- 10. har vi skole uniformer

Foto: Valdemar Koch Palmgren og Sebastian Boas

Journalister fra 7.b på Søndre Skole Foto: Camilla Risom

Foto: Borys Kacper Augustyniewicz

Humor til grænsen...

Alle børnene gik forbi lorten, undtagen Stella, hun troede det var Nutella

Borys Kacper Augustyniewicz

Quiz Hvor godt kender du dine grænser?

- 1: Hvilket land grænser op til Danmark?
- A) Tyskland
 - B) Norge
 - C) Grønland
- 2: Hvilke lande grænser ikke op til Tyskland?
- A) Danmark
 - B) Polen
 - C) Tyrkiet
- 3: Hvilket land har flest naboer?
- A) Rusland
 - B) Tjekkiet
 - C) Tyskland
- 4: Hvor mange naboer har Tyskland?
- A) 10
 - B) 9
 - C) 7
- 5: Hvilket land er det mindste i Europa?
- A) Danmark
 - B) Vatikanstaten
 - C) Italien
- 6: Hvilket land er det største i Europa?
- A) Rusland
 - B) polen
 - C) Frankrig
- 7: Hvilket land har flest beboere?
- A) Kina
 - B) USA
 - C) Indien
- 8:Hvilket land har mindst beboere?
- A) Danmark
 - B) Vatikanstaten
 - C) Norge
- 9: Hvor ligger Vatikanstaten?
- A) Italien
 - B) Rusland
 - C) Polen
- Svar: 1: A, 2: C, 3:C,4:B, 5:B,6:A, 6,7:C
- Tobias Lybæk Sieg